

**ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА**

НАЗВА ПРОЕКТУ

ПЕРСПЕКТИВИ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ У МІЖНАРОДНУ ФІНАНСОВУ СИСТЕМУ

МЕТА ПРОЕКТУ, ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА ЗАДАЧІ

Мета - визначення перспективи інтеграції України у міжнародну фінансову систему; розробка концепції розвитку фінансової системи України в умовах фінансової глобалізації; розробка та розрахування індексу фінансової глобалізації, на основі якого будуть розроблені шляхи стимулювання інтеграційних процесів України; визначення наслідків впливу фінансової глобалізації на розвиток фінансової системи України.

Основні завдання та задачі, на вирішення яких було спрямовано проект:

- проаналізувати результати досліджень процесу фінансової глобалізації та розвитку фінансових систем у глобалізаційних умовах; проаналізувати сучасний стан та проблеми розвитку фінансової системи України;
- провести дослідження сучасних тенденцій та світового досвіду функціонування та розвитку фінансових систем в умовах глобалізації; оцінити вплив фінансової глобалізації на розвиток фінансової системи України;
- розкрити проблеми інтеграції України до міжнародного фінансового середовища;
- проаналізувати стан впровадження європейських стандартів державного регулювання у сфері банківської діяльності в Україні; дослідити вплив євроінтеграційних процесів на механізм регулювання банківської діяльності в Україні та сучасного стану банківського нагляду в Україні, його відповідності Базельським принципам;
- розробити та розрахувати індекс фінансової глобалізації;
- розробити рекомендації щодо ефективного розвитку фінансової системи України в умовах фінансової глобалізації;
- розробити шляхи удосконалення законодавчої, нормативно-правової бази розвитку інтеграційних процесів України до міжнародної фінансової системи;
- розробити наукову концепцію розвитку фінансової системи в умовах фінансової глобалізації.

Спираючись на детальний аналіз існуючих показників, за якими вимірюють інтернаціоналізацію і глобалізацію, на основі багатofакторного аналізу, *вперше розроблено інтегративний індекс фінансової глобалізації країни:*

$$I_{FG} = \frac{\frac{V_1}{GDP} \div \frac{V_{1b}}{GDP_{1b}} + \frac{V_2}{GDP} \div \frac{V_{2b}}{GDP_{2b}} + \frac{V_3}{GDP} \div \frac{V_{3b}}{GDP_{3b}} + \dots + \frac{V_{12}}{GDP} \div \frac{V_{12b}}{GDP_{12b}}}{12} \quad (1)$$

де I_{FG} – індекс фінансової глобалізації; V_1 – обсяг експорту фінансових послуг;
 V_2 – обсяг імпорту фінансових послуг; V_3 – обсяг валютних депозитів у вітчизняних банках;
 V_4 – обсяг кредитів в економіку країни в іноземній валюті;
 V_5 – обсяг валового зовнішнього боргу; V_6 – обсяг прямих іноземних інвестицій;
 V_7 – обсяг прямих зарубіжних інвестицій; V_8 – обсяг портфельних іноземних інвестицій;
 V_9 – обсяг портфельних зарубіжних інвестицій; V_{10} – обсяг інших інвестиційних активів;
 V_{11} – обсяг інших інвестиційних зобов'язань
(відповідно до міжнародної інвестиційної позиції країни);
 V_{12} – обсяг статутного капіталу банків з іноземним капіталом;
 V_{1b}/GDP_{1b} – базовий субіндекс для субіндекса V_1/GDP ;
 V_{2b}/GDP_{2b} – базовий субіндекс для субіндекса V_2/GDP і так далі для усіх дванадцяти субіндексів;
 GDP – валовий внутрішній продукт.

З метою універсалізації запропонованого індексу була введена формула 2:

$$I_{FG} = \frac{\sum \frac{V_n}{GDP} \div \frac{V_{nb}}{GDP_{nb}}}{n} \quad (2)$$

де V_n – показник, що характеризує інтернаціоналізацію фінансової сфери країни;
 V_{nb}/GDP_{nb} – базовий субіндекс для субіндекса V_n/GDP ;
 n – кількість наявних показників (12 за наявності усіх показників).

За допомогою розробленого індексу фінансової глобалізації можна оцінювати рівень фінансової глобалізації країни відносно інших країн світу, визначати негативний чи позитивний вплив того чи іншого фактора на рівень глобалізації фінансів країни, визначати ті сфери фінансової системи та фінансових відносин, які у певний період потребують державної підтримки та розвитку з метою ефективної, безболісної адаптації фінансової системи країни до умов глобалізації.

ОТРИМАНІ НАУКОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

- запропоновано концепцію поетапної адаптації фінансової системи України до глобальних умов функціонування, сформульовано цілі, завдання, стратегію і заходи поступової та ефективної інтеграції країни у глобальне фінансове середовище.

Схема концепції адаптації фінансової системи України у глобальному фінансовому середовищі

ОТРИМАНІ НАУКОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

На першому етапі проводиться інвентаризація існуючої нормативно-законодавчої бази і стратегічний фінансовий моніторинг, обґрунтовуються та реалізуються системні заходи щодо вдосконалення державної фінансової регулятивної політики з пріоритетністю інституційних змін і міжнародної гармонізації національного законодавства. Другий етап має передбачати імплементацію адаптованих норм і правил у середовищі суб'єктів фінансової діяльності, національних фінансових ринків та інструментів, а третій – ідентифікацію у системі міжнародних дво- і багатосторонніх міждержавних угод. Часова детермінація пропонованих етапів вбачається ускладненою через дію не тільки об'єктивних чинників, але і суб'єктивною мотивацією. Послідовна реалізація концепції забезпечить ефективне функціонування національних фінансів у глобальній економічній системі.

СФЕРИ ЗАСТОСУВАННЯ

Одержані результати можуть бути використані органами законодавчої і виконавчої влади:

- відповідними комітетами Верховної Ради України у процесі вирішення проблем інтеграції України в систему світогосподарських відносин,
- Міністерством фінансів України,
- Комітетом з питань співробітництва між Україною та ЄС,
- Комітетом з питань європейської інтеграції,
- Комітетом з питань фінансів та банківської діяльності,
- Радою з питань співробітництва між Україною та ЄС,
- Головним управлінням економіки Дніпропетровської обласної держадміністрації, органами місцевої влади при розробці заходів економічної політики, **а також** : в діяльності підприємств та організацій, менеджерами підприємств, що займаються зовнішньоекономічною діяльністю, учасниками інвестиційного ринку під час визначення своєї фінансової та зовнішньоекономічної політики.

ПУБЛІКАЦІЇ

